

Freudenthal *cursief*

T.A. Springer

Mathematisch Instituut, RU Utrecht

De wiskundige Freudenthal

Freudenthal dankt zijn bekendheid in Nederland aan zijn activiteiten voor het wiskundeonderwijs en niet in de eerste plaats aan zijn prestaties in het wiskundeonderzoek. Dat is ook wel te begrijpen: het is moeilijk prestaties in de esoterische wiskunde uit te leggen en die van Freudenthal liggen alweer vele jaren terug. Maar in de herinnering van wiskundigen van mijn generatie zal hij blijven voortleven als de briljante wiskundige die zij hebben gekend.

De eerste keer dat ik hem meemaakte moet geweest zijn in 1946 of 1947, toen ik begon de maandelijkse vergaderingen van het Wiskundig Genootschap te bezoeken (die waren toen in 'Krasnapolsky' te Amsterdam).

Freudenthal maakte daar op mij een grote indruk. Hij scheen van alle wiskundige markten thuis te zijn en had bij alle voordrachten ter zake doende opmerkingen.

Buiten de wiskunde kwam ik hem tegen in zijn wekelijkse bijdrage in de *Groene Amsterdammer*, waaruit een brede kennis van en belangstelling voor culturele zaken bleek.

In de wiskunde zag ik zijn artikelen in de prestigieuze *Annals of Mathematics*, die voor mij toen veel te moei-

lijk waren, maar waaruit ik wel kon zien dat Freudenthal in de voorste gelederen van de algebraïsche topologie bezig was geweest.

Ik heb het altijd vreemd gevonden dat Freudenthal zich in de jaren na de oorlog niet weer in die gelederen geschaard heeft, en ik heb me afgevraagd wat daar de reden van was. Ik heb weleens opgevangen dat hij vond dat de topologie te algebraïsch was geworden, maar dat vond ik geen erg overtuigende reden. Uit zijn werk, ook het latere, blijkt niet dat hij iets tegen algebraïsering had. Het lijkt mij dan ook dat, bijvoorbeeld, de na-oorlogse schoventheorie een kolfje naar zijn hand had kunnen zijn, als hij zich erin zou hebben verdiept.

Waarom is Freudenthal na de oorlog praktisch met de algebraïsche topologie opgehouden? Zeker niet uit gebrek aan ideeën. Ook niet uit gebrek aan interesse: uit zijn posthuum verschenen bespreking van Dieudonné's geschiedschrijving van dat vak blijkt dat zijn belangstelling ervoor altijd levend is gebleven. Vond Freudenthal toen dat hij in zijn werk meer maatschappelijke betrokkenheid moest nastreven? Vergde het universitaire werk in Utrecht teveel van zijn aandacht?

Misschien zal een toekomstig biograaf antwoord op mijn vragen kunnen geven.